

Statens haverikommissions rapport RS 2020:02

Statens haverikommission publicerade den 9 juli 2020 slutrapporten RS 2020:02 som behandlar förlisningen av fiskefartyget HADDOCK sydväst om Hållö, Bohuslän, Västra Götalands län, den 8 juli 2019.

I rapporten lämnades sammanlagt fyra säkerhetsrekommendationer till Transportstyrelsen. Transportstyrelsen har nu inkommit med svar på säkerhetsrekommendationerna.

Rekommendation R 2020:02 R1

Transportstyrelsen rekommenderades inledningsvis att säkerställa att samtliga berörda i Transportstyrelsen, i synnerhet handläggare och inspektörer, får utbildning i det nya tillsynssystemet (*RS 2020:02 R1*). Enligt Transportstyrelsens rekommendationssvar har myndigheten påbörjat en utbildning avseende implementeringen av föreskriften TSFS 2017: 26 som består av fem moduler (modul A-E). Modul A genomfördes under våren 2020. Modulerna B-E kommer att genomföras under fjärde kvartalet 2020 och första kvartalet 2021.

Det hade naturligtvis varit önskvärt att utbildningsinsatserna redan hade varit slutförda. Med tanke på att utbildningen är påbörjad och kommer att vara slutförd inom en inte alltför avlägsen framtid får dock svaret ändå anses vara tillfredställande i denna del.

Rekommendation R 2020:02 R2

Transportstyrelsen rekommenderades vidare att inleda och därefter bedriva en aktiv tillsynsverksamhet i sådan omfattning att den får reell effekt på efterlevnaden av regelverket och därmed får en säkerhetshöjande verkan (*R 2020:02 R2*). I denna del har Transportstyrelsen svarat att myndigheten årligen tar fram en rapport om hur den riskbaserade tillsynen ska prioritera mellan olika identifierade fartygskategorier och segment. Rapporten resulterar i en tillsynsplan som beskriver vilka fartyg som tillsynsaktiviteter ska ske på och vilka stickprovskampanjer som ska utföras. Enligt Transportstyrelsen har dock arbetet försenats p.g.a. den rådande Corona-pandemin, men kommer att startas upp så fort förhållandena tillåter.

Enligt de uppgifter som haverikommissionen fick under utredningen var tillsynsplanen för 2020 redan klar när utredningsrapporten publicerades i juli 2020. Det uppgavs visserligen redan då att planen hade blivit försenad, vilket i sin tur hade påverkat uppstarten av inspektionsverksamheten.

Som haverikommissionen tolkar Transportstyrelsens rekommendationssvar har inspektionsverksamheten inom det aktuella segmentet fortfarande inte kommit i gång. Det framgår inte heller av svaret i vilken omfattning myndigheten har för avsikt att bedriva tillsynsverksamheten, eller vilken omfattning som enligt myndigheten krävs för att tillsynsverksamheten ska ha en reell effekt på efterlevnaden av regelverket och därmed en säkerhetshöjande verkan.

Haverikommissionen har vidare svårt att se att det inte skulle gå att hitta former för tillsynsverksamheten som skulle vara tillräckligt säkra ur smittskyddssynpunkt och därmed förenliga med gällande rekommendationer med anledning av Covid 19-pandemin. Detta gäller även inspektionsverksamheten. I vart fall borde det vara möjligt att använda sig av befogenheterna att utföra dokumentationskontroller. Mot denna bakgrund kan svaret i denna del endast bedömas som delvis tillfredsställande.

Rekommendation R 2020:02 R3

Transportstyrelsen rekommenderades också att på lämpligt sätt stärka förstagångsaktiviteten för det aktuella segmentet, t.ex. genom införande av någon form av oberoende besiktning, dokumentationskontroll eller krav på utbildning för den som utfärdar egenkontrollintyget (*RS 2020:02 R3*).

Enligt rekommendationssvaret avser Transportstyrelsen att under 2021 arbeta fram en obligatorisk webbaserad utbildning för alla redare som utför sin självdeklaration för första gången. I utbildningen ska dokumentationskravet förtydligas och exemplifieras för att underlätta för redaren. Transportstyrelsen avser även att utreda huruvida någon dokumentation bör skickas in till Transportstyrelsen för att stärka myndighetens tillsyn av fartyg och rederi.

De åtgärder som Transportstyrelsen avser att vidta kan antas komma att leda till en förstärkning av förstagångsaktiviteten. Mot denna bakgrund får rekommendationssvaret i denna del anses tillfredsställande.

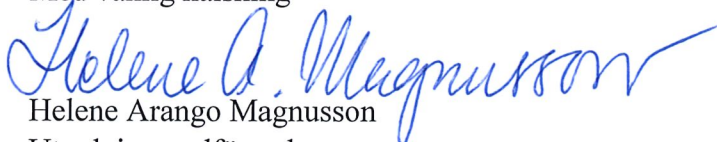
Rekommendation R 2020:02 R4

Transportstyrelsen rekommenderades slutligen att tydliggöra vad empiriska data innebär och vilka krav som ställs på en verifiering mot sådana data (*RS 2020:02 R4*).

Enligt rekommendationssvaret kommer Transportstyrelsen att tillsätta en utredningsgrupp med medlemmar från sektionen för juridik, sektionen för sjövärdighet och sektionerna för tillsyn för att ta fram åtgärder för att tydliggöra begreppet ”empirisk data”.

De åtgärder som Transportstyrelsen avser att vidta får anses svara väl mot rekommendationen. Rekommendationssvaret får mot denna bakgrund anses tillfredsställande i denna del.

Med vänlig hälsning

Helene Arango Magnusson
Utredningsordförande

